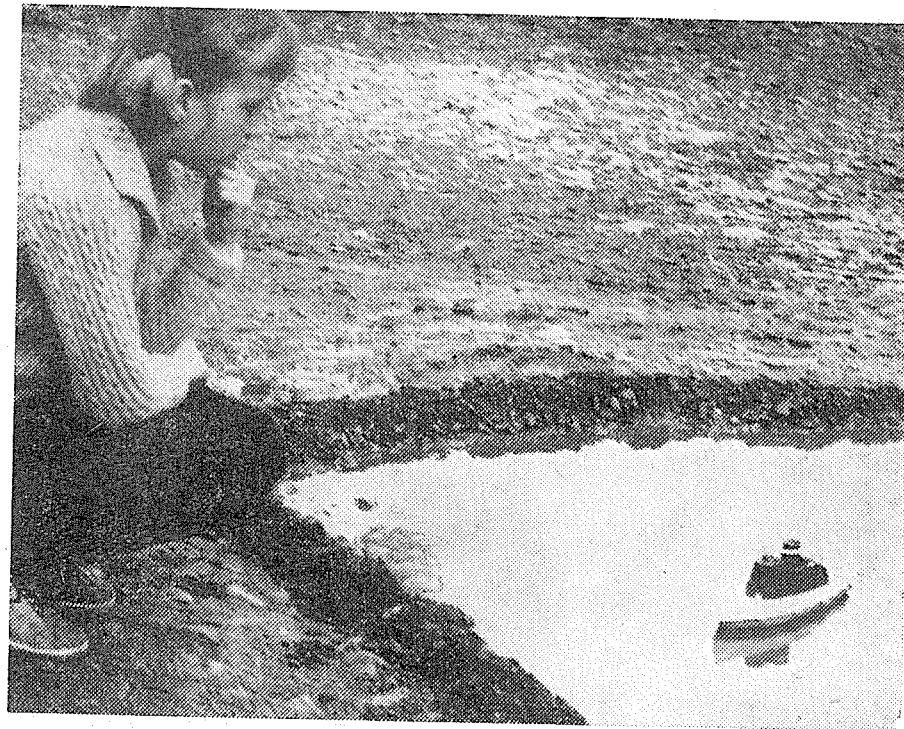

Z PRAVODAJ

města Hranic a lázní Teplic n. B.

Fotografie Zbyňka Grossmanna

ŘÍJEN 1973

Úspěch

DOMOVNÍ SPRÁVY A TECHNICKÝCH SLUŽEB

Rada ONV v Přerově na svém zasedání 24. srpna 1973 zhodnotila výsledky okresní mezipodnikové socialistické soutěže za první pololetí 1973 na úseku bytového hospodářství a technických služeb a rozhodla propůjčit **putovní rudé standardy s čestným uznáním prvního stupně a peněžité odměny Domovní správě v Hranicích a podniku Technických služeb města Hranic**. Obě tyto organizace za své výsledky v socialistickém soutěžení a za příznivé hospodářské výsledky v prvním pololetí 1973 obsadily v okresní mezipodnikové socialistické soutěži první místa.

Domovní správa v Hranicích dosáhla tohoto úspěchu především za velmi dobré výsledky v péči o údržbu bytů. Plánované úkoly v údržbě bytového fondu byly za první pololetí 1973 splněny a překročeny na 125,87 %. Z toho vlastní údržbářská četa Domovní správy překročila své úkoly na 113,46 %, plán oprav prováděných dodavatelsky pracovníky OSP byl splněn na 124,52 %. Tento úspěch není ojedinělý, pracovníci hranické Domovní správy se v poslední době umístili v okresní soutěži na prvním místě už potřetí.

Také u **Technických služeb města Hranic** je první místo v okresní soutěži výsledkem několikaleté poctivé práce a každoročního plnění socialistických závazků. Pracovníci Technických služeb se podíleli na zajišťování jarního úklidu ve městě před májovými oslavami. Uložené úkoly byly zvládnuty včas v dobré spolupráci s občanskými výbory a organizacemi Národní fronty. Provozní činnost Technických služeb byla rovněž zaměřena na plnění volebního programu Národní fronty. Plánované výkony byly splněny na 130 %, z toho úkoly výrobní povahy na 127,3 %, úkoly nevýrobní na 146 %, přitom náklady byly čerpány jen na 87,4 %.

Pracovníci Technických služeb města Hranic převzali putovní rudou standardu a čestné uznání v pátek 14. září 1973 na slavnostní podnikové schůzi za účasti zástupců ONV, Okresní odborové rady, MěstNV v Hranicích, představitelů Technických služeb města Přerova a Lipníka nad Bečvou. Představitelům Domovní správy bude okresní vyznamenání odevzdáno oficiálně počátkem měsíce října 1973.

Jaroslav Martinát,
vedoucí odboru místního hospodářství
MěstNV v Hranicích

VÝSLEDKY SOCIALISTICKÉ SOUTĚŽE OBČANSKÝCH VÝBORŮ ZA PRVNÍ POLOLETÍ 1973

Soutěž občanských výborů pro rok 1973 zahrnuje ve svých kritériích téměř veškerou činnost občanských výborů.

Jde především o činnost politickoorganizačnickou, která zahrnuje účast poslanců a funkcionářů občanských výborů na veřejných schůzích, na schůzích občanských výborů, účast občanů na veřejných schůzích, plenárních zasedáních MěstNV a účast funkcionářů občanských výborů na poradách na MěstNV.

Úsek kulturně výchovný je v první řadě zaměřen na práci s mládeží, kulturní a sportovní činnost, přednášky, besedy a jiné akce. Na úseku budovatelské činnosti je hlavní důraz kladen na podíl občanských výborů na akcích Z, budování nových hodnot životního prostředí. Také jarnímu úklidu a přípravě májových oslav věnovala soutěžní komise nemalou pozornost.

Podle výsledků hodnocení činnosti za první pololetí roku 1973 se na prvních místech umístily:

1. občanský výbor č. 4 v severní části města s 28,239 body,
2. občanský výbor č. 8 s 26,141 bodem,
3. občanský výbor č. 1 s 26,134 body,
4. občanský výbor č. 3. s 19,631 bodem,
5. občanský výbor č. 12 s 16,690 body,
6. občanský výbor č. 17 s 14,944 body.

— ★ —

VÝMĚNNÝ ZÁJEZD HRANICKÝCH A SOVĚTSKÝCH PIONÝRŮ

Městský dům pionýrů a mládeže v Hranicích udržuje už několik let přátelský styk s Ústředním domem pionýrů v Moskvě. Výsledkem těchto přátelských vztahů byla návštěva skupiny sovětských pionýrů v létě 1972 v Hranicích. V letošním roce 1973 vzájemné návštěvy pokračovaly.

Ve dnech 16.—26. června 1973 pobývala v Hranicích skupina 16 sovětských pionýrů a komсомolců, které vedli Valentina Ivanovna Strelniková a Lydie Ignatěvna Kopfugová. V Hranicích se o ně starala Helena Šimková, pracovnice Měst DPM. Sovětští hosté byli ubytováni v Městském domě pionýrů a mládeže v Hranicích, navštívili hranické podniky, byli přijati představiteli MěstNV, položili kytičky k památníku Družby čs. a sovětských dělostřelců. Ve spolupráci s hranickými podniky Sigma, HCV a Severomoravské cihelny a s pionýrskými domy v Brně, Martině a v Praze podnikli zájezdy do rodiště Kl. Gottwalda Dědic u Vyškova, do Brna a do Moravského krasu, po stopách Slovenského národního povstání na Slovensko do Martina a Banské Bystrice, dva dny prodlévali v Praze, navštívili také Olomouc, Bouzov, Úsov a Javoříčko, prohlédli si lázně Teplice nad Bečvou. Na večeru družby se sovětští hosté setkali s hranickou mládeží a navštívili také některé hranické rodiny.

Ve dnech 5.—18. června 1973 dlela skupina 32 hranických pionýrů se čtyřmi vedoucími v Moskvě. Organizátorem zájezdu byl Městský dům pionýrů a mládeže v Hranicích, vedoucím zájezdu byl Miroslav Zejda. Program pobytu v Moskvě byl pestrý a zajímavý. Hraničtí pionýři si prohlédli Moskvu, navštívili Ústřední dům pionýrů, vykonali pietní návštěvu v Mausoleu V. I. Lenina. Při zájezdu do Hvězdného městečka se výprava hranických pionýrů setkala s velitelem sovětských kosmonautů Satalovem, v Muzeu kosmonautů odevzdali upomínkový dárek z Hranic. V Klubu vojenských vysloužilců besedovaly děti s vojenskými veliteli — účastníky osvobozovacích bojů na našem území. Po celou dobu pobytu se konaly pravidelné večery družby a setkání hranických a sovětských dětí. Všechna vystoupení hranických pionýrů měla dobrou úroveň. Hranické děti navštívily i mnohé sovětské rodiny. Bylo navázáno mnoho osobních přátelství, která pokračují písemným stykem. Účastníci zájezdu se také zdokonalili v ruském jazyce, protože po celých deset dnů hovořili jen rusky. Zájezd se všem líbil, účastníci si odnesli mnoho trvalých zážitků. Vzájemné výměnné zájezdy budou pokračovat i v budoucnosti.

NOVÉ UMĚLECKÉ PLASTIKY V TEPLICÍCH NAD BEČVOU

V roce 1973 bylo lázeňské prostředí v Teplicích nad Bečvou obohaceno o dvě nové plastiky. Obě jsou umístěny v lázeňském parku na levém břehu řeky Bečvy. Na svahu pod skupinou keřů nedaleko lázeňské ubytovny Slovenka najdeme půvabnou bronzovou plastiku mladé dívky, upravující si vlasy. Toto umělecké dílo se nazývá JARO a jeho autorem je akademický sochař Jan Hájna z Prahy.

Nedaleko betonové lávky na volném prostranství na břehu Bečvy je umístěna roztomilá plastika, představující dívku a chlapce při hře s míčem. Plastika, vytvořená z umělé hmoty, nese název DĚTSKÉ HRY. Vytvořila ji akad. sochařka Věra Ducháčková z Prahy. Obě tato umělecká díla přispěla k zdokonalení estetického vzhledu lázeňského parku v Teplicích nad Bečvou.

SPELEOLOGOVÉ V HRANICKÉ PROPASTI

V měsíci září 1973 probíhal v naší republice VI. světový speleologický kongres. Týdenní jednání proběhlo v Olomouci, v druhé, pracovní části, když se účastníci kongresu rozjeli po krasových útvarech naší vlasti, uspořádali pracovníci Moravského krasu v Blansku, členové potápěčského klubu Delfín z Brna ve spolupráci s Hlavní báňskou záchrannou službou v Ostravě z tábora speleologů v Protivanově ve dnech 15. a 16. září 1973 dva autobusové zájezdy za poznáním Hranického krasu. Mezi padesáti účastníky byli vedle našich speleologů i zahraniční hosté z NDR, Polska, Anglie, Itálie, Mexika, Kuby a jiných zemí. Při zájezdech byly provedeny také dva sestupy do jezírka v Hranické propasti. V sobotu 15. září 1973 sestoupili slovenští potápěči s jedním hostem z NDR do hloubky padesáti metrů, po druhé v neděli 16. září 1973 pronikla skupina osmi potápěčů, v níž byli dva potápěči z Olomouce, čtyři z Brna, jeden Ital a jeden Polák, do hloubky šedesáti metrů. Oba sestupy sloužily k seznámení s terénem a zároveň jako příprava pro zamýšlený hloubkový sestup, který chtějí v brzké době uskutečnit členové potápěčské skupiny Delfín k rozluštění tajemství Hranické propasti, jejíž hloubka není dosud známa.

LN

POBEČVANKA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

7.—9. září 1973 se malý dechový soubor Pobečvanka zúčastnil ústřední soutěží přehlídky malých dechových souborů, pořádané v Domě kultury v Českých Budějovicích a nazvané „Zlatá křídlovka 73“.

Na tuto přehlídku byla Pobečvanka vyslána jako reprezentant Severomoravského kraje. Soubor jel na soutěž s novým programem, který velmi odpovědně a na maximální umělecké úrovni z větší části připravil hudební skladatel prof. Mojmir Zedník.

K tomu, že tento náročný program zahrála Pobečvanka velmi dobře v Budějovicích, nemalou měrou přispělo i dvoudenní soustředění orchestru v rekreačním středisku na Bystřičce, které bylo uskutečněno díky velkému pochopení pro práci souboru vedením závodu a ZV ROH Sigma Hranice.

Se souborem byl na soutěži přítomen i prof. Mojmir Zedník, který shrnul své dojmy do obsáhlého dopisu zaslánému Ústavu pro kultur. výchovnou činnost Praha a krajskému poradnímu sboru pro dech. orchestr v Ostravě.

Z dopisu citujeme:

... Po organizační stránce byla soutěž výborně připravena, všechno šlo jako na drátku, oba soutěžní bloky měly patřičné napětí, které se navíc pochopitelně stupňovalo až do vyhlášení výsledků. V tom okamžiku však došlo k tomu, že vše, co až dosud slibovalo být „fair - play“ bylo neuvěřitelně postaveno na hlavu. Je jasné, že pší o startu „Pobečvanky“ v této soutěži. Vlastní hodnocení souboru při pohovoru s porotou bylo velmi vysoké: profesionální úroveň reprodukcí, všichni hráči jsou sólisté, vynikající klarinetista! Stejně vysoko byly hodnoceny úpravy skladeb i nové skladby, které uvedla „Pobečvanka“ ve svém pořadu. Kladně bylo přijato použití varhan, i když se vyskytla otázka, zda v tomto obsazení jde o dechový orchestr, taneční orchestr nebo snad o nějaký druh dixielandu.

Porota se znovu přesvědčovala o tom, zda jsou všichni hráči amatéři atd. Po pravdě řečeno, bylo to hodnocení až na nepatrné maličkosti velmi vysoké, ale také zcela odpovídající předvedenému výkonu. Členové souboru byli s tímto hodnocením pochopitelně velmi spokojeni.

Z tohoto důvodu bylo nemilým překvapením pro hráče Pobečvanky, když závěrečný verdikt poroty sice určitým způsobem uznal kvality tohoto mladého orchestru tím, že je odměnil diplomem za mimořádný reprodukční výkon a darem 1.500 Kčs, ale zároveň vyřadil tuto kapelu z celkového pořadí a umístění v soutěži. Ať už byly důvody poroty pro toto rozhodnutí jakékoliv, v každém případě tento postup nebyl správný. Podle mého názoru měla být „Pobečvanka“ zařazena na jedno z předních míst. Tak vznikaly pochybnosti o regulérnosti soutěže apod. Tento taktický tah poroty považuju nejen za velmi nespravedlivý, ale vzhledem k udělení uvedeného diplomu a ústního hodnocení za zcela neologický.

Není bez zajímavosti zmínit se i o nesoutěžním a povinném vystoupení účinkujících orchestrů, kterým byla hra k tanci po ukončení jednotlivých soutěžních bloků. V pátek bylo vše v naprostém pořádku. V sobotu večer však nastala situace (po vyhlášení výsledků), že k tanci jeden orchestr z objektivních příčin nemohl hrát (LŠU Strakonice) a druhý hru kategoricky odmítl (Poštoranka). Nesvědčí to nijak o dobré morálce vedení těchto souborů. Celou záležitost tak trapnou zejména pro místní pořadatele vlastně zachránila „Pobečvanka“, která pak sama vyhrávala k tanci. Takže podle mého soudu uměleckým i morálním vítězem letošní Zlaté křídlovky přece jen bylo těch sedm muzikantů z Hranic, kteří poctivou prací a s cílem ukázat aspoň jednu z možných cest dalšího vývoje naší moderní dechovky, přijeli do Budějovic, hájili barvy Severomoravského kraje a podniku Sigma Hranice.

V HRANICÍCH NA NĚ NEZAPOMENOU.

Na městském hřbitově v Hranicích měl 31. srpna t. r. občanský pohřeb osmdesátiletý hranický rodák, bývalý vrchní správce hranické nemocnice **Karel Jakubka**. Nad hrobem zesnulého vysoce ocenil zástupce ústavu národního zdraví jeho zásluhy o vedení staré nemocnice, v níž za nacistické okupace poskytoval útočiště a zaměstnání medikům a studentům po zavření vysokých škol, a jeho vynikající budovatelskou a organizační práci v nové nemocnici. Předseda sboru pro občanské záležitosti v Hranicích vzpoměl na jeho bohatou politickou a spolkovou činnost člena Komunistické strany Československa, na jeho dlouholetou práci v Okresní péči o mládež, v turistickém klubu a v Českém ovocnářském a zahradnickém svazu, jehož byl v hranické organizaci později čestným předsedou. Přes své velké pracovní zaneprázdnění si

však v kruhu své rodiny nebo mezi přáteli rád zahrál na housle nebo na violoncello. Stále se učil něčemu novému, od okupace uměl anglicky a rusky, své zkušenosti a vědomosti, zvláště včelařské a ovocnářské rád i publicisticky předával druhým. Dožil se dosti vysokého věku, a přece jeho smrt těžce postihla nejen jeho rodinu, ale i široký okruh přátel, jimž byl po dlouhá desetiletí rádcem a učitelem.

Ve čtvrtek 6. září v 9.30 hodin se v olomouckém krematoriu rozloučili početní hosté s někdejší předsedou MěstV KSČ a předsedou MěstNV v Hranicích **Stanislavem Lacinou**. Jeho náhlá smrt byla o to tragičtější, že jej zastihla v plné síle ve věku 61 let, právě před odjezdem do Prahy, kde od minulého roku po svém návratu z Mongolska konal jako důchodce-brigádník významnou odbornou a politickou práci při Inženýrských stavbách.

Narodil se 18. 8. 1912 v Sarajevě, které je osudově spojeno s počátkem první světové války. V r. 1919 se jeho otec se svou chotí, rodem Jugoslávkou, přestěhoval do Loun, kde se jako jeden z prvních členů KSČ spřátelil s Antonínem Zápotockým. Tato významná skutečnost silně zapůsobila na politický růst Stanislava Laciny, zvláště v posledních letech předmnichovské republiky a pak po osvobození Sovětskou armádou v r. 1945. Tehdy vstoupil do KSČ, stal se jedním z předních funkcionářů v Hranicích, v nichž se na počátku okupace trvale usadil jako elektrotechnik v hranické elektrárně, a v r. 1948 se stal předsedou MěstNV. V té době se několikrát setkal s min. předsedou a pak prezidentem republiky Antonínem Zápotockým, zatímco jeho manželka se stejně srdečně stýkala se soudružkou Zápotockou. Řada knih, podepsaných Antonínem Zápotockým, diplomy a vyznamenání jsou živým svědectvím tohoto období.

Ale ani po tom, co skončila funkce St. Laciny v MěstNV, nezakotvil trvale v prostém občanském povolání. Jako předseda ZO KSČ na hranické cementárně odjel se skupinou svých spolupracovníků jako expert s diplomatickým pasem do Afganistanu a po uplynutí dvou let je se stejným úkolem a posláním do Mongolské lidové republiky, odkud se vrátil až po pěti letech v roce 1972. I na toto období mu zůstaly hrdě vzpomínky, diplomy, fotografie se s. Cedenbalem, jméno, vyryté na druhém místě pamětní desky za mongolským partyzánem.

Pobyt v Praze už byl posledním životním působištem Stanislava Laciny. Mezi záplavou věnců a kytic byly na čelném místě kolem rakve seskupeny věnce strany a závodu HC, MěstNV v Hranicích a Inženýrských staveb. Výmluvné smuteční projevy přednesli zástupci hranické cementárny, Městského národního výboru a Sboru pro občanské záležitosti v Hranicích.

V. Dragoun,
za Sbor pro občanské záležitosti

HRANICE V LITERATUŘE

Nová kniha Františka FRICE

V září 1973 vyšla v krajském nakladatelství BLOK v Brně nová knížka známého a oblíbeného spisovatele příběhů z přírody, ing. Františka Fric z Hranic. Pod stručným názvem ZRZEK se skrývá půvabně vyprávění o autorově věrném druhu na jeho loveckých výpravách, psu RZKovi. Další „postavou“ Fricova příběhu je ochočená vrána Káča. Oba tak rozdílní tvorové jako vrána

a pes byli však nejen blízkými vzájemnými přáteli, ale i ochotnými pomocníky při lovu, zvláště škodného ptactva. Vnější podoba Zrzkova s liškou mu vynesla nejen pojmenování, ale byla nakonec i příčinou jeho tragického konce. Přátele přírody, milovníci mysliveckých příběhů si jistě tuto novou dvojici podivuhodných, diametrálně odlišných tvorů oblíbí, neboť ing. František Eric o nich a jejich příbězích a dobrodružstvích vypráví se stejným zaujetím a nebojme se říci i s láskou jako v předcházejících svých knihách Kudu větevnice, Ozvěny ticha a Bílá manéž. A i když je nová knížka věnována převážně psu Zrzkovi, přece autor nezapře, že jeho hlavním odborným zájmem a koníčkem je ptáci svět. Příběhy Fr. Erice jsou právě proto tak podmanivé, že vypráví o tom, co důvěrně zná, co sám prožil a že dovede ukázat svět, který jen občasnému návštěvníku přírody a povrchnímu pozorovateli zůstává často skryt.

Nejde však jen o zajímavost a přitažlivost prostředí. Ing. František Eric prokazuje i v této nové práci, že zná dobře také spisovatelské řemeslo, že dovede své vyprávění učinit poutavé také pro strážce kompoziční. Umí i zdánlivě prostý, jednoduchý děj vystupňovat a vyvolat v čtenáři dějové napětí. Zásahu na čtenářském úspěchu knížky bude mít nepochybně i svěží autorův jazyk, vyprávějící o životě v přírodě prostými, ale přitom neotřelými slovy. Autor také v sobě nezapře myslivce — odborníka, užívá i odborných termínů z lesnického prostředí, ale s takovým vkusem a samozřejmostí, že nejen nejsou na újmu srozumitelnosti, ale naopak přispívají k věrnější kresbě prostředí.

Na závěr lze říci, že novou knihou Františka Erice získala nejen naše literatura o přírodě, ale že byla obohacena naše literatura vůbec, neboť jméno jejího autora má v ní už dávno trvalé místo. Knížku ilustroval Jiří Krasl, pečlivě vytiskl Tisk, n. p. závod v Přerově. LN

HRANICE NA HELFŠTÝNĚ

TJ SIGMA Hranice ve snaze získat co nejvíce občanů pro masovou tělovýchovu připravila ve spolupráci s MěstNV a občanskými výbory v Hranicích ojedinělou turistickou akci. Vyzvala všechny občany Hranic, aby se v sobotu 8. září 1973 vydali na individuální, rodinné výlety, společné vycházky občanských výborů a společenských organizací na hrad Helfštýn. Trať bylo možno absolvovat deseti trasami pěšky, na kolech, na koních nebo ve voze, nebo po plavidlech všeho druhu po řece Bečvě.

Účastníci se dostali na Helfštýn všemi plánovanými trasami, i když cesta po vodě neměla úspěch pro nízký stav vodní hladiny v Bečvě. Nejvíce účastníků, 61 osob šlo po druhé trase, která vedla od Antonička po hřebenech Helfštýnských kopců. Celkem se z Hranic na Helfštýn vypravilo po plánovaných trasách 195 účastníků, z toho bylo 78 žáků do 15 let, 36 mladých do 18 let, dospělých nad 18 let bylo 81 osob. Mimo plánované trasy po vlastní ose přišlo ještě 48 účastníků, z toho 9 občanů bylo z jiných míst. Mezi účastníky se nejvíce objevily rodinné výlety. Hodnocení účasti podle občanských výborů ukázalo nedostatek propagační práce, protože čtvrtina účastníků nevěděla, ke kterému občanskému výboru patří. Z občanských výborů se na prvních třech místech umístily tyto: občanský výbor č. 4 s 29 účastníky, občanský výbor č. 16 s 20 účastníky a občanský výbor č. 17 s 19 účastníky.

Na Helfštýně bylo připraveno celkem 12 různých disciplín, při nichž mohli občané zkusit na vlastní kůži heslo „Buď fit“!. Byli občané, kteří prošli všemi akcemi, ale byli občané, kteří si nevyzkoušeli ani jednu disciplínu, proto v průměru na jednoho účastníka vyšly asi tři disciplíny. Největší zájem se projevil o kuželky, kde své umění vyzkoušelo 95 účastníků, zatímco na prohlídku hra-

du se vypravilo jen 85 účastníků. Na cíl házelo 73 účastníků, 56 účastníků házelo kládou do dálky, 53 se pokusili trefit do obruče na stromě, 40 účastníků se snažilo překonat fotbalového brankáře, 32 osob vyzkoušelo své umění udržet odbíjením míč ve vzduchu, 31 účastníků zaběhlo po svaahu lyžařský slalom mezi stromy. 30 osob se seznámilo s jízdou na koni a v kočáře, 19 občanů se seznámilo s lezením po stěnách s horolezeckým lanem, 18 jich vyzkoušelo svou sílu i obratnost při přenášení klády a balancování tyče. Nejmenší zájem se projevil o jízdu na kole, protože asi na šlapání do kopce zbývalo účastníkům nejméně sil.

Shrňme-li všechnu tuto činnost, pak ve všech disciplínách bylo celkem 552 startů, z toho 229 startů žactva do 15 let, 75 startů mládeže do 15 let a 248 startů dospělých. Nejaktivnější byly občanské výbory č. 4, č. 17 a č. 8.

Celkem můžeme akci Hranice na Helfštýně hodnotit kladně. Která tělocvična v okrese by mohla obsáhnout aktivní činnost 250 občanů na 12 stanovišťích? Jenom příroda to dokáže a příroda dala účastníkům to, co jsme chtěli. Radostný pohyb ve volné přírodě. Pozdější podrobné hodnocení ukáže, zda by se podobná akce neměla opakovat. Do té doby voláme všechny občany do pravidelné činnosti v TJ SIGMA Hranice. BH

— ★ —

TJ SIGMA Hranice, oddíl lehké atletiky, pořádá v rámci oslav 25. výročí Vítězného února a 90. výročí založení n. p. SIGMA Hranice už XVIII. ročník chodeckého závodu Moravskou branou. Závod se koná v neděli dne 7. října 1973 v 9 hodin dopoledne na okruhu v délce jednoho kilometru v sadech Zd. Nejedlého v Hranicích. Závodí muži na trati 20 kilometrů, starší dorost na trati 10 kilometrů, mladší dorost na 5 kilometrů a žactvo na trati 3 kilometrů.

ZE STARÝCH HRANIC

Označení ulic v Hranicích r. 1825

Město Hranice tvořilo odedávna vlastní vnitřní město v hradbách a tzv. předměstí, tj. domy ležící za hradbami pod vlastním městem. Majitelé městských domů v hradbách byli měšťané, majitelé domů ležících na předměstí předměšťané. Také při prvním číslování domů, jež bylo provedeno v Hranicích r. 1771 byly městské domy číslovány samostatně od čísla 1 do 122 a domy na předměstí rovněž zvlášť od čísla 1 nahoru. Poněvadž však pro vojenskou evidenci vznikaly z tohoto dvojího číslování domů ve městech mnohá nedorozumění, bylo r. 1804 provedeno v Hranicích (obdobně jako v jiných městech) nové číslování domů popisnými čísly, platné dodnes, a to tak, že na poslední číslo domu vnitřního města navazovalo hned další popisné číslo předměstských domů 123 až 401. Židovské domy v dnešní Janáčkově ulici nebyly do tohoto počtu pojaty, protože Židé tvořili samostatnou politickou obec s vlastní správou a jejich domy byly při konskripci očíslovány římskými číslicemi od 1 až XXIII. Teprve po zrušení hranické politické obce židovské r. 1919 dostaly i židovské domy běžná popisná čísla, jež navázala na poslední popisné číslo vlastního města 727. Domy Janáčkovy ulice (dříve Židovské) mají proto dnes proti ostatním městským domům vnitřního města vysoká popisná čísla 728 až 737. Orientační domovní čísla jednotlivých ulic a náměstí byla v Hranicích zavedena v r. 1887.

Podle předpisů vojenských konskripcí měly být domy ve všech obcích řádně označeny popisnými čísly a ve městech také ulice a náměstí opatřeny na náročných orientačních tabulkami s jmény ulic v německé a české řeči. Nařízení nebylo však obcemi dodržováno. Krajský hejtman přerovského kraje, který sídlil v Hranicích, vydal proto roku 1825 příkaz vrchnostenskému úřadu v Hranicích, aby ihned zajistil řádné označení ulic a náměstí v celém městě. To se také stalo a ulice a náměstí v Hranicích byly roku 1825 označeny plechovými tabulkami se jmény ulic nebo náměstí a jednotlivé domy popisnými domovními čísly. Jména ulic v německé a české řeči namaloval na plechové tabule krajský kancelista Tadeáš Milián, později známý hranický malíř-krajinář a autor několika knih. Ulicím byly ponechány staré názvy, používané po staletí. Dnešní Gottwaldovo náměstí, na němž stál farní kostel, socha P. Marie, kamenná kašna a vedle bylo i malé jezírko, ohraničené zděnou zídou (pro případ požáru), bylo označeno jako **Hlavní rynek**, tabule připevněna na domě čp. 119. Revoluční náměstí bylo označeno tabulí jako **Zámecký rynek** na domě čp. 110. Stála na něm tehdy kamenná kašna směrem k Židovské ulici. K tomuto náměstí se počítalo i šest malých domků pozdější Zámecké ulice, jež stály v té době mezi oběma zámeckými branami, zbořenými pak v polovině 19. století, i domy dnešní ulice Zápotockého. Této ulici se do konce 18. století říkalo Pivovarská, poněvadž v ní ležel městský pivovar, který však byl roku 1796 zrušen a přenesen do domu čp. 102.

Dnešní ulice Leninova byla označena na radnici čp. 71 tabulí s nápisem **Ratuzní ulice**. Ulice 14. října dostala označení **Farní ulice** a tabule upevněná na domě čp. 66. **Černotská ulice**, jež měla 64 domů, začínala již ve městě dnešní ulicí Svatoplukovou (tehdy se jí říkalo Dolní ulice) a patřily k ní i domky někdejší uličky Růžové (dnes Na náspech), kde byly dříve městské lázně, městská věznice a katovna. Ulice vedla směrem k Teplicím. **Čaputovská ulice**, pojmenovaná podle vrchnostenského dvora Čaputovského, v ní ležícího, počínala od bývalé mýtnice čp. 342 a zabírala i několik domků uličky Krchovské (Hřbitovní) a domy ulice Na dlážce (dnes Komenského). Ulice Na dlážce byla tak nazývána od 16. století, kdy byla vydlážděna pro snadnější nesení mrtvých z města Mlýnskou branou ke hřbitovu před městem. **Ulice Bělocká**, označená na domě čp. 308, se táhla od bývalého mýtního domu až k panským vápenkám. Nejdlejší ulicí byla **Horní ulice**, označená cedulí na obecní hospodě čp. 368, která se táhla až k Hornímu panskému dvoru, letos zbořenému. Dnešní Gallašova ulice se tehdy nazývala **Klichovská ulice**, podle starého mlýna Klichovského, v ní ležícího a zabírala i domky pozdější ulice Na hrázi. Tabule s nápisem byla upevněna na domě čp. 177. Při první vojenské konskripci roku 1771 byla Klichovská ulice přejmenována na **Kamenná ulice**, ale toto německé označení se neujalo. **Motošinská ulice** měla 33 domů a patřily k ní nejen domky kolem sochy sv. Jana Nepomuckého, ale i domy ulice 28. října s několika domky ulice Čechovy až po Veličku. Za Veličkou pokračovala k Drahotuším **Drahotušská ulice**, která měla tehdy 29 domů. Označení ulice bylo připevněno na domě čp. 211. Označení **Židovské ulice** (dnes Janáčkovy) si zajistila židovská obec sama.

Městský představený Jan Zámorský hlásil počátkem listopadu 1825 vrchnostenskému úřadu v Hranicích, že všechny ulice a i náměstí jsou již řádně označeny, na určených domech jsou připevněny tabule a také všechny domy ve městě i na předměstí jsou řádně očíslovány popisnými čísly. Toto první označení hranických ulic a náměstí orientačními tabulemi s německými a českými názvy, provedené před 150 lety, zůstalo až do druhé poloviny 19. století, kdy došlo k přejmenování a novému označení všech ulic i náměstí, které pak platilo až do konce Rakouska a vzniku Československé republiky.

B. I.

Rekonstrukce sgrafit na tzv. bratrské škole ve Hřbitovní ulici.

Foto dr. Jíří Musiol

DROBNÉ ZPRÁVY

V Hranicích byl ustaven Klub přátel sovětského filmu, který má dnes již 388 členů. Představení Klubu přátel sovětského filmu se uskutečňují jedenkrát v měsíci v kině Svět. 25. října shlédnou členové Klubu sovětský barevný film režiséra Andreje Tarkovského SOLARIS. Jde o filmové zpracování vědecko-fantastického románu polského spisovatele Stanislava Lema. Film byl vyznamenán zvláštní cenou poroty XXVI. MFF v Cannes. Klub přátel sovětského filmu připravuje na měsíc listopad Festival sovětských filmů.

Dechová sedmička POBEČVANKA JKP v Hranicích vystoupila na pozvání Čs. rozhlasu Ostrava v estrádním programu u příležitosti 100 let založení Koksovný v Třinci. Estráda se konala 28. září t. r. a Čs. rozhlasem byla vysílána v sobotu 29. září t. r.

Dárcovství krve je i v moderní době často rozhodující pro záchranu lidského života. V naší transfúzní stanici již několik let dávají dárči svou krev zdarma. Je mezi nimi mnoho takových, kteří již tak učinili 10 a vícekrát.

Právě tito čestní dárči krve se sejdou ve středu 31. října 1973 v sále JKP Hranice, kde některým z nich budou předány Janského plakety. Odměnou všem nositelům Janského plakety bude program pěveckého sdružení „Přerub“ z Přerova, který se představí svým mužským, ženským a smíšeným sborem.

Večer s kulturním programem připravil Český červený kříž ve spolupráci s JKP jako vyjádření díků všem těm, kdož svou krev nezištně dávají pro záchranu zdraví a životů svých spolupracovníků a spoluobčanů.

KLUB FILATELISTŮ v Hranicích koná pravidelné výměnné schůzky a schůzky klubu mladých filatelistů každou druhou a čtvrtou neděli od 9 hodin v Klubu důchodců v Hranicích v ulici Na náspech. V tomto měsíci se tedy budou schůzky konat 14. a 28. října 1973.

Socialistický svaz mládeže n. p. Severomoravských cihelen v Hranicích uspořádal ve spolupráci s JKP Hranice celooborovou výstavu fotografie s předepsaným i volným tématem. Z hranických autorů se této výstavě zúčastnili s. Gustav Giebl a Zbyněk Grossmann. Fotografie uvedených autorů byly vyhodnoceny porotou.

V zářijovém výtisku Zpravodaje města Hranic a lázní Teplic n. B. byl uveřejněn snímek Gustava Giebela, nazvaný PŘESTÁVKA. Tato fotografie Gustava Giebela byla vybrána pro Mezinárodní výstavu fotografie, která se konala v srpnu t. r. v Edinburgu.

BLAHOPŘEJEME JUBILANTŮM

Alexandra Andrýsková, Hakenova 1372	80 let	1. 10.
Hilda Körberová, Pod Hůrkou	80 let	9. 10.
Marie Odstrčilová, Havlíčkova ul.	75 let	13. 10.
Theodor Klust, Vrchlického ul.	75 let	17. 10.
Marie Šatánková, Patrice Lumumby	80 let	20. 10.
Františka Stražilová, Komenského ul.	91 let	23. 10.
Cecilie Foltýnková, Komenského	75 let	24. 10.
Antonín Kopřiva, Vrchlického ul.	75 let	26. 10.
Zdena Juriczová, Gottwaldovo nám.	75 let	26. 10.

ZEMŘELÍ V MĚSÍCI SRPNU

Marie Drbušková — narozena 1904 — zemřela 2. 8. — Alešova ulice

Mariana Dittelová — narozena 1878 — zemřela 5. 8. — ul. 28. října

Josef Kacar — narozen 1890 — zemřel 10. 8. — Jurikova ul.

Marie Kořistková — narozena 1906 — zemřela 13. 8. — Sovětské armády

Karel Jakubka — narozen 1893 — zemřel 27. 8. — Havlíčkova ul.

Publikaci

prom. hist. M. Jaškové, univ. prof. PhDr. L. Hosáka a PhDr. B. Indry

DEJINY MĚSTA HRANIC (I.díl)

je možno zakoupit na městském národním výboru, odbor školství a kultury,
nebo v kanceláři Cestovní služby ve Svatoplukově ulici

PROGRAMY KIN V ŘÍJNU

KINO SVĚT

- 2.—4. 10. CID
Americký historický velkofilm ve vynikajícím mezinárodním obsazení s Charltonem Hestonem, Sophií Lorenovou, Rafem Vallonem a Geneviéovou Pageovou v čele. Film mládeži přístupný.
U tohoto filmu začátek odpol. přest. je v 16 hodin.
- 5.—8. 10. POD VLAJKOU VYCHÁZEJÍCÍHO SLUNCE
Japonský barevný film — drama o hrůze, která ještě nedozněla. Film mládeži nepřístupný.
- 9.—11. 10. ZRALÉ TŘEŠNĚ
Film NDR — o rodičích a dětech poněkud jinak. Film mládeži nepřístupný.
- 12.—18. 10. POKUS O VRAŽDU
Psychologický příběh lékaře v českém širokoúhlém filmu. Film je mládeži nepřístupný.
- 19.—24. 10. VE SLUŽBÁCH PAPEŽE
Italský širokoúhlý historický film — premiéra. Film je mládeži přístupný.
25. 10. Film pro členy Klubu přátel sovětského filmu SOLARIS
Sovětský utopistický film, vyznamenaný zvláštní cenou na XXVI. MFF v Cannes
- 26.—29. 10. TAKOVÝ HODNÝ ČLOVĚK
Premiéra francouzského širokoúhlého filmu. Film je mládeži přístupný.
30. 10.—1. 11. VELKÁ CESTA AGÁTY SCHWEIGERTOVÉ
Film o ženě, která našla nový smysl života. Film je mládeži přístupný.

Představení v kině Svět se konají denně od 19.30 hodin, v neděli, pondělí a úterý 17.00 a 19.30 hodin.

Nedělní představení v kině SVĚT — začátky ve 14.30 hodin

7. 10. SE MNOU NE, MADAM
Film NDR — komedie plná omylů, přehmatů a lásky. Film mládeži přístupný.
14. 10. ZLATOKOPOVÉ Z ARKANSASU
Film NSR — vzrušující dobrodružství z divokého západu. Film je mládeži přístupný.

22. 10. SPADLA Z MĚSÍCE
Česká filmová komedie, mládeži přístupná.
28. 10. SLUŽEBNÍCI DĚBLA
Film SSSR — hist. komedie o lásce, statečnosti a zradě. Film je mládeži přístupný.

KINO OKO:

- 2.—4. 10. VRABEC JE TAKY PTÁK
Maďarská filmová veselohra. Film je mládeži nepřístupný.
- 5.—8. 10. POM STA
Rumunský film. Pokračování dobrodružného příběhu podle Jacka Londona — Mořský vlk. Film je mládeži přístupný.
- 9.—11. 10. ÚSEK ČASTÝCH NEHOD
Polský psychologický film o člověku, kterého živila vlastní bezohlednost. Film je mládeži nepřístupný.
- 12.—18. 10. OBHÁJCE
Americký barevný film, mládeži nepřístupný.
- 19.—22. 10. VELKÉ VÍTĚZSTVÍ
Premiéra bulharského filmu. Film je mládeži přístupný.
- 23.—25. 10. ŘÍKALI MU LEDŇÁČEK
Pátrání po neznámém bojovníkovi z partyzánského oddílu v sovětském filmu. Film je mládeži přístupný.
30. 10.—1. 11. MATURITA ZA ŠKOLOU
Nový český film, mládeži přístupný.

Začátky představení v kině OKO jsou denně v 19.30 hodin.

Představení pro děti v kině OKO — začátky v 15 hodin.

6. 10. PRINC BAJAJA — barevný film ČSSR
13. 10. PRSTEN KNĚŽNY ANNY — polský film
20. 10. FIFI PÍRKO — francouzský film
27. 10. MALÍ RYTÍŘI — sovětský film

PROGRAMY JKP

- Pondělí 1. 10.
učebna
15 hodin ZAHÁJENÍ KURSU PLETENÍ STROJEM
- Úterý 2. 10.
klubovna
16.30 hodin ZAHÁJENÍ KURSU NĚMČINY
- Středa 3. 10.
velký sál
19.30 hodin Pro studenty a hranickou mládež
KONCERT JAROSLAVA HUTKY
- Pondělí 15. 10.
velký sál
19.30 hodin I. divadelní představení v předplatném
VI. A. Vipler: MARYNA
Komédie z venkovského prostředí v nastudování členů operety Státního divadla Ostrava
- Středa 17. 10.
velký sál
16 hodin II. divadelní představení v předplatném pro děti
BOBŘÍK ODVAHY
Uvádí soubor „Podskaláček“ Klubu pracujících v Rožnově pod Radhoštěm
- Sobota 20. 10.
velký sál
19.30 hodin S P O L E Č E N S K Ý V E Č E R
pro vyznamenané pracovníky n. p. Sigma, pro brigády socialistické práce a pro komplexní racionalizační brigády.
V programu vystoupí JESENICKÁ TROJKA, k tanci bude hrát dechová sedmička JKP POBEČVANKA.

Další koncert se uskuteční 22. listopadu 1973. Bude to HOUSLOVÝ KONCERT ZDEŇKA BROŽE

POŘADY KLUBU DŮCHODCŮ V ŘÍJNU 1973

Začátek všech pořadů v 15 hodin.

- Středa 3. 10. HISTORIE LÉČITELSTVÍ, přednáší RNDr. PhMr. Arnošt DAVID, vedoucí lékárny. Klubovna, Náspy.
- Neděle 7. 10. ZÁJEZD do Nového divadla v Olomouci. Opereta Oskara Nedbala: POLSKÁ KREV. Odjezd ve 13 hodin od hotelu Brno.
- Středa 10. 10. Film, beseda: ČARDÁŠOVÁ PRINCEZNA, filmová adaptace Kalmánovy operety. Sál JKP — přízemí.
- Středa 17. 10. Přednáška se svět. obrazy metodika VLASTIVĚDNÉHO ÚSTAVU Z PŘEROVA. Klubovna, Náspy.
- Středa 24. 10. Beseda k 28. výročí ZNÁRODNĚNÍ, 55. výročí SAMOSTATNOSTI ČSR a 5. výročí zákona o ČS. FEDERACI. Proslov. Pásmo. Klubovna, Náspy.
- Středa 31. 10. Filmová beseda: barevný film TAJEMSTVÍ VELKÉHO VYPRÁVĚČE. Sál JKP — přízemí.
- Čtvrtek 1. 11. Pietní vzpomínka na zesnulé důchodce a důchodkyně. Klubovna, Náspy.

Upozornění redakce

Autorem snímku na titulní straně zářijového výtisku Zpravodaje je Josef Černý, nikoli Gustav Giebl, jak bylo mylně uvedeno. Oběma autorům se redakce omlouvá.

Odpovědný redaktor: Eva Horáková, členové red. rady: prof. Ludvík Novotný,
Zdeňka Kosová, Oldřich Lukeš, reg. č. RM 49 — Cena 1 Kčs. — Změna pořadů
uvedených v kulturním kalendáři vyrazena. — Kulturní kalendář města Hranic
vydává JKP Hranice. — Tisknou Moravské tiskařské závody, n. p., Olomouc,
závod 11, třída Lidových milicí 3.

